

En ny sosialpolitikk

Taler

Trygve Bratteli

Dato

12 november 1970

Sted

Åpningstale til konferansen "En ny sosialpolitikk", Oslo

- 1 Jeg ønsker vel møtt til denne viktige konferansen, og håper den vil føre oss et langt skritt videre med å klarlegge sosialpolitikken for 1970-årene.

- 5 Det er en voksende forståelse for at sosialpolitikken for å gi de beste resultater må foreta en sterk utvidelse av sitt arbeidsgrunnlag. Sosialpolitikken må integreres i all samfunnsmessig aktivitet, i planlegging, i miljøforming, i produksjon, i utdanning, i trafikkregulering o.s.v.

- 10 Fremtidens sosialpolitikk skal være aktivt med å forme de samfunnsforhold som skaper de sosiale problemene, ikke bare ta seg av det økende antall mennesker som blir mer eller mindre funksjonshemmede ofre for tidens hektiske og kravfulle samfunnsliv.

- 15 Et samfunn kan ikke formes som et eksklusivt fellesskap for dem som har god utdanning, fullgod helse og uten noen form for handikap. Det er ikke tilfredsstillende å henvise de mange som står utenfor dette eksklusive selskap til sideavdelinger eller reservater.

- 20 Samfunnet skal være et fellesskap av alle dem som lever i det. Alle mennesker kan ikke tilpasses et abstrakt samfunnsideal. Samfunnet må formes slik at alle ut fra sine forutsetninger finner likeverdig og menneskeverdig plass i det. Alle har krav til de grunnleggende menneskerettigheter: et sted å være, utdanning, høvelig arbeid, familie og menneskelig kontakt og samliv.

- 25 Jeg hører ikke til dem som forgyller fortiden. De fleste av oss er etterkommere av en vond, fattig, slitsom og grå fortid. Heller ikke tror jeg at når vi nå former en ny og perspektivrik sosialpolitikk, så er det fordi vi menneskelig sett er bedre og mer ansvarsfulle enn før. I det stykke har vi neppe stort å føye til de som slet

30 med begrensede sosiale oppgaver i tidligere tider.

En ny politikk får samfunnsmessig gjennomslagskraft når de materielle vilkår er til stede for dens praktiske gjennomføring. Dagens sosialpolitikker kan gå til sin gjerning i bevisstheten om at mulighetene for de store reformer er så uendelig
35 mye større enn før.

Imidlertid er det så at samfunnet har vunnet disse større materielle muligheter gjennom en utvikling som samtidig skaper nye og øker gamle sosiale problemer. Effektivitetskravene allerede i barnemiljøet, i skole og utdanning, i produksjon
40 og andre områder av samfunnslivet - setter mennesker under et stadig økende press og kaster tapere til side på alle alderstrinn og alle samfunnsområder.

Det vil stadig være en meget viktig oppgave å rekke en hjelpsom hand til alle som kastes ut av et såkalt normalt samfunnsliv. Bidra til å føre dem inn i miljø og
45 arbeid som gir plass for utfoldelsestrang og trivsel. Allerede i denne sosialpolitikken tradisjonelle sektor er oppgavene enorme, og de vil fortsatt bli det.

Men som det i medisinen er noe visst håpløst ved bare å sikte mot helbredelse av
50 allerede inntrufne sykdommer, er det i sosialpolitikken noe håpløst ved bare å ta vare på dem som alt er rammet av sosiale ulykker av mange slag. Som medisinen tidlig rettet sitt felttog mot den alminnelige helsetilstand og det forebyggende helsearbeid, må sosialpolitikken i stigende grad stille sin virksomhet inn mot det moderne samfunns mange kilder til sosiale problemer.

55 Samfunnet må formes slik at alle slags mennesker kan finne naturlig plass for liv og virketrang, og ikke fysisk eller sosialt havne i de mistilpassedes rekker som sosiale problemer.

60 Her som ellers er det lettere å se dette hovedproblem, enn det er å artikulere det i klare, praktiske målsettinger, og å utforme en konkret politikk som virkningsfullt fører til de mål som stilles opp.

Her ligger utfordringen til denne konferansen. Jeg vet at det er intens interesse
65 og stor innsatsvilje representert her. Jeg håper konferansen vil føre oss videre i klarlegging av en sosialpolitikk for vår tid - og for fremtiden.

70

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/en-ny-sosialpolitikk>

75

80

85

90

95

100

105